

SNJEŽANA BUZOV
(Sarajevo)

VLASI ISTRIJE NA PODRUČJU SJEVERNE DALMACIJE U POPISNIM DEFTERIMA 16. STOLJEĆA

Stočarski svijet Dinarida, zaštićen planinskim lancima predstavlja zaokruženu antropogeografsku i kulturnu cjelinu. Nomadsko stanovništvo ovih predjela, od antike pa do danas, uvijek se daleko više iseljavalo iz ovih područja na sjever, u nizine, i na jug, u priobalje, nego što je novo stanovništvo sa sjevera i juga imigriralo u ove krajeve. Dolaskom Slavena na Balkan započeo je dugotrajni proces stapanja starog balkanskog stanovništva sa slavenskim elementom, koji je prvi značajnije prodrio među ovo stanovništvo i konačno ga asimilirao jer je i sam bio stočarsko-nomadski i imao sličnu društvenu organizaciju. Nomadsko stanovništvo Balkana pod imenom Vlasi spominje se u zakonskim spomenicima srednjovjekovnih balkanskih država, a i dalje u osmanskim izvorima sve donedavno. Osmanski izvori unijeli su novo svjetlo u izučavanje ovog stanovništva, koje je predstavljalo ključni element kolonizacione politike Osmanskog Carstva od vremena njegovog učvršćenja na evropskom tlu, tj. od druge polovice 15. st. Kolonizaciona politika Osmanskog Carstva unijela je bitne promjene u migraciona kretanja balkanskih Vlaha. Poznato je, naime, da i u srednjem vijeku ove migracije nisu uvijek bile samo spontane, cikličke, zimsko-ljetne. Međutim, za razliku od situacije u onim krajevima koji nisu došli pod osmansku vlast, vlaške migracije unutar osmanske države su se čak i pojačale i opstao je razlog postojanja Vlaha kao posebne kategorije stanovništva u pravnom smislu.

Velika većina vlašskog stanovništva Balkana u 16. stoljeću nalazila se unutar Osmanskog Carstva. Međutim, treba napomenuti da to ipak nije čitav vlaški svijet¹ i da je jedan njegov dio ostao izvan granica Carstva. Taj, doduše manji dio vlašskog stanovništva, odnosno njegova organizacija, način života, vrlo su bitni za izučavanje Vlaha u novom vijeku da bi se vidjelo da li su i kakve zajedničke osobine imali. Dok za "osmanske" Vlahe imamo dosta izvora, bilo u vidu brojnih zakona o Vlasima, zatim popisa stanovništva, gdje su oni izdvojeni kao posebna kategorija u pravnom smislu, bilo u drugim vrstama izvora (muhimme defteri i sl.), za Vlahe izvan Osmanskog Carstva (Austroougarska, Mletačka Republika) nemamo takvih izvora. Naime, izvora sličnih pomenutim osmanskim izvorima mora biti, ali poseban pravni status

1 Pod izrazom *vlaški svijet* i *Vlasi* u ovom radu se podrazumijeva jedna cjelina čije su determinante geografske, ekonomske i socijalne, dakle one determinante koje su u osmanskim popisnim defterima 16. st. uočljive i koje se mogu kontinuirano pratiti od srednjeg vijeka.

nije se održao i vlaško stanovništvo se u takvim izvorima ne može pratiti. Zbog toga smatramo naročito zanimljivom jednu skupinu Vlaha doseljenu izvan područja Osmanskog Carstva, popisanu u osmanskim izvorima 16. stoljeća. Radi se o osmanskim popisnim defterima za 16. stoljeće, točnije o sumarnom defteru bosanskog sandžaka iz 1530. godine², opširnom defteru bosanskog sandžaka iz 1540. godine,³ i opširnom defteru kliškog sandžaka iz 1550. godine.⁴ U prvom navedenom defteru, onom iz 1530. godine, upisana je skupina Vlaha pod nazivom Eflâkân-i vilayet-i Istriya tâbi° vilayet-i Hirvat, dakle Vlasi vilajeta Istrija, pripadaju (tj. nalaze se na području) vilajetu Hrvat. U drugom navedenom defteru, iz 1540. godine popisani su pod naslovom Eflâkân-i Istrija (Vlasi Istrije). U defteru iz 1550. godine su pak, područja popisanih nahija popisivana dvojako, odnosno pod dvostrukim naslovom, npr. *Nahija Ostrovica i Ostrovica Istrija*, s tim što se kod svakog popisano sela kod uobičajene bilješke o pripadnosti sela određenoj nahiji navodi i naziv Istrija, ukoliko selo, odnosno njegovi stanovnici pripadaju Vlasima Istrije. Međutim, treba reći da defter iz 1550. godine po svoj prilici ne bilježi dosljedno ovu sekundarnu odrednicu - Istrija, jer za neke nahije koje su prema prethodnom defteru bile naseljene Vlasima Istrije ne stoji nikakva bilješka o tome iako analizom imena stanovnika selâ u ovoj nahiji u oba deftera nalazimo značajan broj stanovnika koji su popisani u oba deftera. Najbolji primjer za ovo je nahija Plavna.⁵ Prema podacima iz deftera iz 1540. godine ovi Vlasi naseljavali su područja sljedećih nahija: Ostrovica, Zečevo, Bukovica, Kličevac, Zrmanja, Plavna i Karin, gdje su u 43 sela bila 433 domaćinstva.

Ovdje, dakle, imamo Vlahe koji ne pripadaju ni hercegovačkim ni starovlaškim plemenima, niti su uopće sa teritorije Osmanskog Carstva, a nisu ni zatečeni pri osvojenju ovih krajeva koji su također bili naseljeni vlaškim stanovništvom. U opširnom defteru bosanskog sandžaka koji je izvršen od 1528. do 1530.⁶ godine, na ovom području koje je bilo u sastavu vilajeta Hrvati nema Vlaha Istrije. Ali, kao što je već ranije rečeno, u sumarnom defteru iz 1530. godine Vlasi Istrije su popisani, i, što je vrlo značajno, upisani su kao Vlasi vilajeta Istrija što otklanja sumnju da se zaista radi o Istri. Na osnovu ovih podataka može se zaključiti da su se Vlasi Istrije doselili u sjevernu Dalmaciju upravo u periodu između 1528. i 1530. godine. Zasad nije moguće još preciznije odrediti vrijeme njihovog doseljenja budući da ne zna-

- 2 Original ovog deftera nalazi se u Istanbulu: Başbakanlık Arşivi TD 164. Za podatke koje sam koristila u ovom radu zahvaljujem se kolegici Amini Kupusović, arhivisti u Orijentalnom institutu koja je u okviru svog istraživačkog rada u Arhivu Predsjedništva Vlade u Istanbulu prepisala fihrist (sadržaj) ovog deftera i skrenula mi pažnju na podatak o Vlasima Istrije koji on sadrži.
- 3 Original ovog deftera nalazi se u Istanbulu: Başbakanlık Arşivi TD 211, a kopija postoji u Orijentalnom institutu pod inv. brojem 75.
- 4 Original ovog deftera nalazi se u Istanbulu: BBA TD 284, a kopija u Orijentalnom institutu nosi inv. broj 212. U ovom radu korišteni su i dijelovi prevoda ovog deftera koji je izvršio Fehim Spaho, stručni savjetnik u Orijentalnom institutu.
- 5 Imena stanovnika koji se javljaju u oba deftera su u prilogu ovog rada - prevodu dijela deftera iz 1540. god. - data kurzivom.
- 6 Original ovog deftera nalazi se u Istanbulu: BBA TD 157, a kopija postoji u Orijentalnom institutu pod inv. br. 65.

mo kada je, u toku dvogodišnjeg trajanja popisa, popisano upravo ovo područje. Također, zasad nije jasno kako je došlo do toga da sumarni defter iz 1530. godine sadrži podatke koji su različiti od onih u opširnom defteru iz 1528-1530. godine. Jer, prema osmanskoj praksi u popisivanju, sumarni defteri su nastajali na osnovu opširnih, pa je tako i sumarni defter iz 1530. godine nastao na osnovu navedenog opširnog deftera. Na osnovu svega navedenog može se jedino pretpostaviti da su u ovaj sumarni defter uvršteni podaci nastali u vremenu između nastanka ovih dvaju popisa. Prema podacima iz deftera iz 1528-30. upravo područje sjeverne Dalmacije bilo je vrlo slabo naseljeno. To je najvjerojatnije bilo posljedica ukidanja vlaških povlastica koje je nastupilo 1526.⁷

U osmanskim popisnim defterima nije uobičajeno da se uz doseljenu vlašku skupinu upisuje ime kraja iz kojeg je doseljena. Općenito, bilježenje teritorijalne odrednice karakteristično je za one dokumente osmanske vlasti kojima se određivao pravni status Vlaha na određenim područjima - sandžacima (npr. kanun o Vlasima smederevačkog sandžaka, kanun o Vlasima hercegovačkog sandžaka itd.). Kada su defteri u pitanju, ovakve i slične odrednice (npr. Vlasi Banjani) su rijetke. Razlog bilježenju porijekla u slučaju ovih istarskih Vlaha jeste taj što se radi o skupini Vlaha se teritorije druge države koji se prvi put popisuju. Dakle, činjenica njihovog doseljenja i porijekla je u momentu popisa, i onog sumarnog iz 1530. i opširnog iz 1540. godine vrlo aktuelna, što će s vremenom prestati biti. Naime, u sljedećim nama poznatim popisima kliškog sandžaka, onom iz 1574. i onom iz 1604. godine, na ovom području više nema njihova imena. *Ima, ima*

Mislimo da pitanje porijekla ovih Vlaha bilješkom *Istrija* ipak nije sasvim razriješeno, jer je lako moguće da su to oni isti Vlasi koji su se krajem 15. i početkom 16. stoljeća preselili u Istru sa područja oko Dinare i južnog Velebita.⁸

Što se tiče unutrašnje organizacije ove vlaške skupine, ona u defteru iz 1540. godine nije toliko uočljiva, jer je prvenstveni kriterij ovog popisa bilo popisivanje posjedâ (hasova, zeameta i timara), a tek u okviru toga i administracijskih cjelina (nahije), a vlaški džemati su naznačeni u dodatku naslova koji sadrži naziv sela i pripadnost nahiji. Jedina vlaška skupina koja je upisana pod jednim zajedničkim nazivom jesu upravo ovi Vlasi Istrije. Kod njih je zabilježen tek jedan primićur, a pripadnost određenom džematu ubilježena je kod tri sela. Međutim, ovo je karakteristično i za sve ostale Vlahe popisane na području Dalmacije, koji su uglavnom novo, tek doseljeno stanovništvo. U defteru kliškog sandžaka iz 1550. godine situacija je bitno drukčija. Vlasi su popisani po džematima, što je uz administrativnu podjelu sandžaka prvenstveni kriterij popisa, tako da je i bilješka *Istrija* prešla u kategoriju teritorijalne odrednice iako ona to u stvari nije. Na primjer uz ime pojednog sela navodi se da li ono pripada npr. nahiji Ostrovici ili Ostrovici

7 Odluka o ukidanju vlaških i svih ostalih povlastica donesena je 1526. god., poslije mohačke bitke, a u bosanskom sandžaku sprovedena je upravo ovim popisom, što stoji i u uvodu popisa.

8 *Enciklopedija Jugoslavije*, sv. V, str. 653 (Istrorumunjski).

Istriji, ili npr. da pripada Zečevu u Istriji. Osim toga, ime Istrija se spominje samo uz nahije: Ostrovica, Zrmanja, Zečevo i Kličevac, i to uz 13 sela, dok se uporedbom imena stanovnika u 18 sela mogu lako pratiti Vlasi Istrije, odnosno isti ljudi popisani 1540.

Bilo bi interesantno pratiti i neka druga pitanja u vezi sa ovom vlaškom skupinom, npr. pitanje njihove vjeroispovijesti, vlastitih imena, naravno u komparaciji sa ostalim Vlasima iz navedena dva deftera, pa i iz drugih popisa izvršenih u približnom vremenu. Međutim to bi trebao biti predmet jedne šire studije. Zadržaćemo se na napomeni da su od imena sa slavenskom osnovom najzastupljenija imena na: Rad-, Vuk/Vuč-, Drag, Mil, Bog-, Vlad-, a od kršćanskih ona na: Stip-, Jur-/Dur-, zatim Petar, Grgur, Paval, Martin, Luka. Od ostalih, neslavenskih imena spomenućemo i tipično vlaška imena kao što su: Dančul, Hlapac i Marinja.

U svih 43 sela u popisu iz 1540. godine bilo je svega dva popa i tri lica uz čija imena stoji bilješka: sin popa. Samo značenje riječi *pop* i njena upotreba u osmanskim popisima nije ni izbliza dovoljna da se ti svećenici, odnosno stanovništvo svrstaju bilo u pravoslavne, bilo u katolike, s tim što se, kada je o ovom geografskom području riječ (bilo da je u pitanju sjeverna Dalmacija ili Istra), može govoriti i o popovima glagoljašima. U osmanskim izvorima riječ *pop* je upotrebljavana uvijek za svećenika laika, za razliku od riječi kao što su: papaz, rahib, kaluđer.

Na kraju, recimo još i to da navedeni iznos filurije, jedine dažbine koju su ovi i drugi Vlasi plaćali, u vrijeme popisa iz 1540. iznosi 120 akči po kući, a u vrijeme popisa iz 1550. godine 160 akči po kući, u čemu se Vlasi Istrije nisu razlikovali od ostalih Vlaha.

*Prevod dijela popisa bosanskog sandžaka iz 1540. god.
u kojem su popisani Vlasi Istrije (fol. 293-299)*

VLASI ISTRITJE
(pripadaju Skradinu)

NAHIJA OSTROVICA

Selo B r g u d ¹

*Milan, sin Radka, primićur
Dragiša, sin Ivana
Toma, sin Miliše
Radovan, sin Jasića(?)
Radko, sin Radonje*

*Ivan, sin Bogdana
Dragoje, sin Ivaniša
Dragić, sin Radosala
Đurić, sin Milobrada
Radosav, sin Božidara*

1 Današnje selo Brgud u općini Benkovac.

Vukmir, sin Vukosala
Dragiša, sin Ljuboje
Dragić, sin Vukasa

Vukač, sin Vukice
Strahinja, sin Milobrada
Stipan, sin Milobrada

Kuća 16

Selo Surožani² i Bilžirani³ i Novica⁴

Hasan, sin Prejića
 Miloš, sin Ladoja
 Dančul, sin Radovana
 Vukša, sin Radice
 Marko, sin Radosava
 Todor, sin Sladoja
 Tvrđko, sin Radelje

Radonja, sin Vladisava
 Radonja, sin Milinčića
 Radko, sin Dulka
 Radonja, sin Radka
 Bali, sin Miloša
 Radivoj, sin Gribača
 Radica, sin Hamzice

Kuća 14

Selo Gornje Jeline⁵

Nikola, sin popa
 Josif,⁶ sin popa
 Radosav, Grabovčić

Mitre, sin Vladosava
 Ivan, sin Stipka
 Đurđe Radka

Kuća 6

Mezra Gostirmirić⁷

Novak, sin Radovana
 Marko, sin Vuka
 Radonja, sin Radka

Kuće 3

Mezra Marica⁸

Radoje, sin Vlada

Vukša, sin Milovca

Kuće 2

2 Neubicirano.

3 Neubicirano.

4 Neubicirano.

5 Neubicirano.

6 Ovo ime se može čitati i kao Jusuf.

7 Neubicirano.

8 Neubicirano.

Selo S i r j a n i, ⁹ pripada Zečevu

Grgur, sin Rajića
Radonja, sin Vukića
Petre, sin Marića

Baština Živka, u posjedu Alija, os-
lobodenog roba Ahmeda, vojvode
Baština Radice, u posjedu Petra
brata Alija, osl.roba Ahmeda,
vojvode

Kuća 5

Selo K u h a č i, ¹⁰ pripada Zečevu

Dragoje, sin Radoša
Drajak, sin Radivoja
Vukoje, sin Sladoja

Durković, sin Grubavča
Radivoj, Nikolić

Selo B i l i c e, ¹¹ pripada Zečevu

Radonja, sin Stipića
Vukašin, sin Radice,
Cvitko, sin Radovca
Radoje, sin Cvitka
Dragiša, sin Rajčića
Jak, sin Dobrinje

Radovan, sin Vuksana
Dragić, sin Radovana
Dragoje, sin Ivana
Dragoje, sin Rajčića
Marinja, sin Milinčića

Kuća 11

Selo B a p r a ć a n i, ¹² pripada Zečevu

Đuro, sin Radoja
Niko, sin Nikole
Cvitko, sin Radka
Đurđe, sin Radonje
Staniša, sin Lalete

Vladisav, sin....(nepročitano)
Rajko, sin Radosava,
Dio zemina Ejnebegija, sina
Oručevog i njegova sina Mustafe,
uživa ga ... (nepročitano)

Kuća 8

Selo M e d v i r i, ¹³ drugim imenom M e d v i đ i i P o d u b r a v e, ¹⁴
pripada Bukovici

Dragić, sin Ljubiše

Nikola, sin Radovana

⁹ , Neubicirano.

¹⁰ Neubicirano.

¹¹ Neubicirano.

¹² Neubicirano.

¹³ Današnje selo Medvida u općini Obrovac.

¹⁴ Neubicirano.

Ivan, sin Vukše
Vukica, sin Vukoja

Martin, sin Grubiše
Ferhad, sin Ljubiše

Kuća 6

Selo *I r ž i š t e*,¹⁵ pripada Bukovici

Bartul, sin Marka
Juraj, sin Ivaniša
Stipan, sin Radoja
Luka, sin Viđoja
Grgur, sin Matije

Radosav, sin Radice
Petre, sin Radoja
Ali, sin Vukosala
Ahmed, sin Rajina
Radovan, sin Vukše

Kuća 10

Selo *V i r j i n o*,¹⁶ pripada Bukovici

Vukmir, sin Vukašina
Prerad, sin Stipana
Nikola, sin Vukašina

Vukić, sin Radobrada
Vuksan, sin Milana

Kuća 5

Mezra *S t a r e B i l i n e*,¹⁷ pripada Ostrovici

Marko, sin Mila (nom.Mil)
Stipan, sin Radice
Pavko, sin Mila (nom.Mil)
Radoš, sin Radoja
Vukdrag, sin Nikole, na baštini Vidkić

Vukobrad, sin Radonjića
Vukosav, sin Vukmaña
Dimitre, sin Dragiše
Radivoj, sin Radosava

Kuća 9

Selo *M i r a n i* ¹⁸ i *J a g o d i n a*,¹⁹ pripada Kličevcu

Marko, sin Dabiživa
Ivan, sin Dragiše
Ivan, sin Vukmira
Nikola, sin Dragoja
Vuk, sin Dragića
Milko, sin Radoja
Grgur, sin Dragića
Vukosav, sin Radina

Radica, sin Vukosava
Vukdrag, sin Vidina
Cvitko, sin Vukice
Radoje, sin Milojina
*Dio zemina, baština Krivčića u
mezri Jagodina u posjedu Jure
Krivčića, rodaka Damjana, vojvode*

Kuća 13

15 Neubicirano.

16 Neubicirano.

17 Današnje selo Bjeline u općini Benkovac.

18 Današnje selo Miranje u općini Benkovac.

19 Danas u općini Benkovac postoje sela Donja i Gornja Jagodnja.

Selo Gornji Čerani²⁰ i Gornje i Dolnje Oranice²¹

Petre, sin Stipana
Milan, sin Vukića
Ivan, sin Petra
Marin, sin Marinka
Luka, sin Ivana
Tomaš, sin Radonje

Ivan, sin... (nepročitano)
Nesuh, sin Muse
Grgur, sin Tomaša
Jakov, sin Matije
Pavli, sin Ivana

Kuća 11

Selo Prstek²² i Čerani²³

Rajko, sin Radice

Ejnebegi, sin Ivka

Kuće 2

Mezra Brdaš,²⁴ pripada Kličevcu

Matas, sin Petra
Martin, sin Vukasa

Marko, sin Ivančića

Kuće 3

Selo Brklajići,²⁵ pripada Bukovici

Luka, sin Santa
 Mahmud, sin Matije

Jakub, sin Radasa

Kuće 3 po 120

360

Selo Gorica²⁶ i Kaši²⁷, pripada Zrmanji

Dragoje, sin Radovića
 Lukša, sin Milića
Radosav, sin Vukdraga
 Mirko, sin Radivoja

Radun, sin Vukoja
 Dragić, sin Ivana
 Milobrad, sin Vukosava
 Paval, sin Vukića

20 Današnje selo gornje Ceranje u općini Benkovac.

21 Neubicirano.

22 Današnje selo Prsteg u općini Benkovac.

23 Vjerovatno današnje Donje Ceranje u općini Benkovac.

24 Neubicirano.

25 Moguće je da se radi o današnjem selu Polača koje se nekad zvalo Brkljačina Polača, u benkovачkoj općini.

26 Neubicirano.

27 Danas nema sela s ovakvim imenom ukoliko se ne radi o selu Donji Kašić.

Radul, sin Radivoja

Kuća 9

Selo *Ž e g r i*,²⁸ pripada ZrmanjiVladko, sin Miliše
Ivaniš, sin Budića
Vladko, sin Dobrića
Dragić, sin RadkaVukić, sin Vukoja
Vukša, sin Tvrdka
Niko, sin Radića
Mil, sin Cvitka

Kuća 8

Selo *K i r t u š*,²⁹ pripada OstroviciRadica, sin Vladka
Luka, sin Obrada

Dragoje, sin Vladisava

Kuće 3

Selo *K o z l a r i n o*,³⁰ pripada Kličevcu*Vukosav, sin Vukoja*
Miloš, sin Stipana*Ferhad, sin Vladisava*

Kuće 3

NAHLJA PLAVNA ISTRJA

Selo *V e l i k i K o r i ć*,³¹ pripada Plavni

Hlapac, sin Radovana

Ivko, sin popa
Ivan, sin Vukića
Vuk, sin Radosava
Vukić, sin Milića
Vukmir, sin Radice
Obrad, sin DragišeRadul, sin Radosava
Radica, sin Božidara
Milo, sin Stipana
Bogdan, sin Radoja
Đurđe, sin Radice

Kuća 11

Selo *Š t i t a r i ć*,³² pripada Plavni*Radoje, sin Nikole*

Radosav, sin Dabiživa

28 Selo *Žegar* u općini Obrovac.

29 Neubicirano.

30 Danas postoje dva sela sa sličnim imenom: *Kolarina* i *Kožlovac*, oba u općini Benkovac.

31 Neubicirano.

32 Neubicirano.

Pavko, sin Ivana

Kuća 3

Selo K o r i ć M a l i,³³ pripada Plavni

Hlapac, sin Radovana

Nikola, sin Radovana

Vladko, sin Radoja

Dragić, sin Mirička

Kuća 5

Selo T u r o p a l,³⁴ pripada Plavni

Radica, sin Vukelje

Dragoje, sin Vukašina

Janko, sin Radoja

Stipko, sin Đurića

Cvitko, sin Miliše

Ivan, sin Stipića

Dragić, sin Mitraka

Vukdrag, sin Vukice

Radica, sin Vukoja

Radica, sin Radašina

Vukša, sin ... (nepročitano)

Vukdrag Grujića

Vukić, sin Dragoja

Božičko, sin Vukmira, na baštini

Vukić, sin Radivoja

Janka

Milobrad, sin Olivira

Kuća 16

Selo P o d l o z j e,³⁵ drugim imenom R a z l o z j e, pripada Plavni

Pavlica, sin Brajka

Miloš, sin Stipana

Radohna, sin Strahinje

Radonja, sin Vukčića

Radoje, sin Tvrđka

Radosav, sin Radonje

Stipan, sin Vukmana

Dragiša, sin Dragoja, vojvode

Kuća 8

Selo B a b r o v i r e,³⁶ pripada Plavni

Ivan, sin Babića

Kuća 1

33 Neubicirano.

34 Neubicirano.

35 Neubicirano.

36 Neubicirano.

Selo *S t a v i c a*³⁷ i *V r a n o v a P o l j a n a*,³⁸ pripada Pavni

Durde, sin Janice
Dragić, sin Kojića

Rajko, sin Vukmana
Radac, sin Dabiživa

Kuće 4

Selo *Z a b l a ć a n i*,³⁹ iz džemata Dragoja, pripada Plavni

Radoje, sin Tvrđka
Dragoje, sin Radovana
Cvitko, sin Milorada
Radovan, sin Cvitka
Vuksan, sin Vukmana
Radosav, sin Hreljka
Radman, sin Stipanića
Radonja, sin Vlača

Ivaniš, sin Andrijaša
Radoje, sin Vladisava
Vukdrag, sin Vukosava
Radosav, sin Miliše
Vukša, sin Radovana
Vuk, sin Milića, na baštini
Radica, sin Ivana, na baštini

Kuća 15

Selo *G o d u n*,⁴⁰ pripada Plavni

Radosav Radice
Radonja, sin Milinčića
Radonja, sin Mirkobrada
Vučeta, sin Radoje
Radosav, Matića

Radica, sin Jakića
Rajko, sin Bačića
Radoje, sin Vladka
Milin, sin Cvitka

Kuća 9

NAHJA ZRMANJA, pripada Istriji

Selo *Z a č a d e*,⁴¹ iz džemata kneza Heraka, sina Radice

Ivan, sin Radosava
Božidar, sin Mora
Vuk, sin Heraka

Radica, sin Vitka
Božidar, sin Radovana
Ivan, sin Prejića

Kuća 6

Selo *B r d a r*,⁴² pripada Zrmanji

Radosav, sin Karana

Juraj, sin Mitra

37 Neubicirano.
38 Neubicirano.
39 Neubicirano.
40 Neubicirano.
41 Neubicirano.
42 Neubicirano.

Vuk, sin Heraka
Ilija, sin Vuka

Radosav, sin Marka
Prejić, sin Matijaša

Kuća 6

Selo K o l i š i c a,⁴³ pripada s(pomenutoj)

Nikola, sin Radosava
Radica, sin Radina
Radak, sin Mitraka

Ilija, sin Vukmira
Radosav, sin Rajka

Kuća 5

Selo B o š n j a k,⁴⁴ pripada Zrmanji

Vukas, sin Vukmana
Hasan, krojač
Davud, sin Vuka

Ivan, sin Stipana
Radivoj, sin Radice
Herak, sin Radice

Kuća 6

Selo P r o l i j a,⁴⁵ pripada Zrmanji

Vukdrag, sin Dujka

Nikola, sin Brajka

Kuće 2

Selo Č e l u p i ć,⁴⁶ pripada Zrmanji

Milorad, sin Dragiše
Radica, sin Olivira
Vukić, sin Dragiše

Petaš(?), sin Brajka
Radonja, sin Muse
Milosav, sin Radice

Kuća 6

Selo D r a g o j i ć,⁴⁷ pripada Zrmanji

Vuk, sin Đurđa
Stoja, sin Stipana

Vukosav, sin Nikole
Vuksan, sin Radice

Kuće 4

43 Vjerovatno se radi o selu Kolašac u općini Knin, blizu Kistanja.

44 Neubicirano.

45 Neubicirano.

46 Neubicirano.

47 Neubicirano.

Selo E r v e n i k,⁴⁸ pripada Zrmanji

Mehmed, sin Jarebice
 Pop Radoje
 Vuksan, sin Stojana
 Stipan, sin Juraja

Tomaš, sin kovača
 Jovan, sin Brajka
 Radoje, sin Vukoja

Kuća 7

Selo U s t i n e,⁴⁹ pripada Zrmanji

Obrad, sin Radosava
 Radosav, sin Vujice
 Radonja, sin Vukića
 Vukosav, sin Radina

Dragiša, sin Radosava
 Milan, sin Vukića
 Vukosav, sin Radoja
 Vukašin, sin Ivka

Kuća 8

Selo D r a č e v i c a,⁵⁰ pripada Zrmanji

Radosav, sin Raduna
 Ljuboje, sin Radonje
 Marko, sin Ivana

Tvrđko, sin Đurina
 Kara Radica, sin(nedostaje ime)

Kuća 5

Selo K u č e v i ć,⁵¹ u blizini Brdara, pripada Zrmanji

Pahrić (?), Stipka
 Radašin Heraka
 Radoj, Milka

Ivaniš, Radivoja
 Koja, Radoja

Kuća 5 po 120

NAHIJA BUKOVICA, pripada kadiluku Skradin

Selo B r u š k a,⁵² pripada Bukovici

Vučihna, sin Mitrelje
 Ivaniš, sin Jurete
 Radica, sin Jurete

Mileta, sin Radice
 Matijaš, sin Ivana
 Matija Delić, Božidara

Kuća 6

48 Današnje selo Ervenik u općini Knin.

49 Neubicirano.

50 Neubicirano.

51 Današnje selo Kučević, sjeveroistočno od Ervenika.

52 Današnje istoimeno selo u općini Benkovac, na području Gornjeg Karina.

NAHLJA KARIN

Selo **G o l u b i ć**,⁵³ pripada s(pomenutoj) u džematu Maljka, primićura

Miloj, sin Dragića	Nikola, sin Božidara
Vukašin, sin Obrada	Cvitko, sin Stipka
Vukman, sin Obrada	Vujica, sin Vuča
Stipan, sin Milice	Vukoj, sin Matića
Rajko, sin popa	Dragiša, sin Radice
Radivoj, sin Dragića	Janko, sin primićura

Kuća 12

Selo **D a s i ć a n i**,⁵⁴ pripada Karinu

Radica, Dobrosrda	Vukić, sin Gruje
Miloš, sin Vukosava	Đurđe, sin Božidara

Kuće 4

Selo **D r a g o m i r a n i**,⁵⁵ pripada Karinu

Pop Stipan	Vukić, sin Radmana
Vukić, sin Vlada	

Kuće 4

Selo **S l a n e**,⁵⁶ pripada Karinu

Petre, sin Radosava	Radoje, sin Hlapca
Vuk, sin Vukašina	Baština Pavla Sladevića, u posjedu
Dragić, sin Radosava	Đure, sina Pavlova

Kuća 5

Selo **B u č i R a d a k a n a**,⁵⁷ pripada Karinu

Radko, sin Vukca	Radak, sin Radoja
Radovan, sin Radka	Olivir, sin Vukosava

Kuće 4

53 Današnje istoimeno selo u općini Obrovac, u blizini Žegra.

54 Neubicirano.

55 Neubicirano, na području Donjeg Karina postoji bunar pod imenom Dragomirov b.

56 Selo pod ovakvim imenom danas ne postoji, ali uz samo Karinsko more postoji lokalitet pod nazivom na Slanoj.

57 Neubicirano.

Svega Vlaha Istrije

Sela: 43 Mezre: 4 Kuća 322 Po kući: 220

Pristojbe: 38640

VLASI ISTRIJE NA PODRUČJU SJEVERNE DALMACIJE
U POPISNIM DEFTERIMA 16. STOLJEĆA

R e z i m e

Ovaj rad predstavlja prikaz jedne vlaške skupine iz Istre, doseljene u sjevernu Dalmaciju u prvoj polovici 16. st. o čemu svjedoče osmanski popisni defteri iz 1530, 1540. i 1550. godine. Ova vlaška skupina je izuzetna po tome što njeno doseljenje u područje koje se tada nalazilo unutar granica Osman-skog Carstva predstavlja obrnut smjer kretanja u odnosu na vlaške migracije tog vremena, a i kasnije. Također i sam način bilježenja ovih Vlaha predstavlja izuzetak u diplomatskoj strukturi popisnih deftera. Po svemu ostalom, čini se, barem po podacima koje ovakvi izvori mogu pružiti, da su ovi Vlasi, tj. njihova organizacija, njihova imena, a naravno i pravni status sasvim slični i isti kao i u ostalih balkanskih Vlaha toga vremena.

VLACHES OF ISTRIA IN THE REGION OF NORTH DALMATIA
REGARDING REGISTER-DEFTERS OF THE 16th CENTURY

S u m m a r y

This paper presents a group Istrian Vlaches who immigrated into North Dalmatia in the first half of the 16th century, and the proof for that can be found in the Ottoman register-defters from 1530, 1540 and 1550. This group of Vlaches is the exception, because their immigration into the territory within the borders of Ottoman Empire is the opposite direction of moving in comparison with the migrations of the other Vlach groups in the same period, as well as in the later period. The way notifying these Vlaches is also the exception regarding the diplomatic structure of register-defters. As for the other characteristics, i.e. organisation, names and legal status, this group seems to be the same as the other groups of Balkan's Vlaches in that period, at least according to the data available in this kind of the historical sources.